



Lesní škola Protos 2023

Absolventská práce

**Jak na Liliový kříž  
ve skautském katolickém oddíle**

Ema Šprochová

## Obsah

Úvod .....	2
Co je Liliový kříž? .....	2
Co je cílem této práce? .....	2
Proč chci LK zavést v oddíle? .....	2
Co je to duchovní deník a jak s ním pracovat? .....	3
Proč si vyhradit individuální čas na rozhovory se skautkou/skautem, kteří LK plní a jak při tomto rozhovoru postupovat? .....	3
Členění práce .....	4
Liliový kříž na táboře .....	4
Víra .....	5
Požadavky z LK, které se týkají oblasti víry .....	5
Komentář .....	5
Aktivity .....	5
Modlitba .....	6
Požadavky z LK, které se týkají oblasti modlitby .....	6
Komentář .....	6
Aktivity .....	6
Svědění .....	9
Požadavky z LK, které se týkají oblasti svědomí .....	9
Komentář .....	9
Aktivity .....	9
Svátosti .....	10
Požadavky z LK, které se týkají oblasti svátostí .....	10
Komentář .....	10
Aktivity .....	11
Společenství + Poslání .....	12
Požadavky z LK, které se týkají oblastí společenství a poslání .....	12
Komentář .....	12
Aktivity .....	12
Závěr .....	14
Rešerše knih .....	15
Zdroje .....	16

## Úvod

### Co je Liliový kříž?

Liliový kříž (LK) je doplňkem „skautské stezky“ pro skauty/ky křesťany a současně formou uznání (na způsob vyznamenání) dosažení určité úrovně duchovního života. LK má být jednoduchým základním motivačním průvodcem k probuzení aktivního duchovního života vlčete/světlušky, skauta/skautky, R+R (a to i pro jen pro „pasivně“ věřící). Nejde tedy o „zkoušení znalostí“, ale o laskavé trvalé doprovázení a povzbuzování na individuální duchovní cestě. LK motivuje k prohlubování víry a křesťanského života v církvi, ale nenahrazuje systematické vzdělávání (výuku náboženství, katechetická setkávání, ministrantské schůzky, přípravy na svátosti apod.). Liliový kříž by neměl dublovat skautské duchovní odborky. Ale duchovní odborky by mohly a měly na LK navazovat a být možným pokračováním a prohloubením LK.<sup>1</sup>

### Co je cílem této práce?

Cílem této práce je předat určitý pohled s konkrétními nápady, jakým způsobem Liliový kříž vést v oddíle, který je katolicky zaměřený. Způsob, jakým jednotlivec může naplnit požadavky LK je individuální, proto je tato práce zaměřená na konkrétní náměty aktivit, které lze využít v praxi při plnění LK. Většina aktivit byla realizována v mém skautském oddíle, tudíž předkládám i své zkušenosti.

### Proč chci LK zavést v oddíle?

Pokud začínám v oddíle s LK, doporučuji se zamyslet nad tím, jaká je má motivace. K čemu chci děti dovést? Co je mým cílem? Jak vypadá můj duchovní život, má víra? Jsem v ní ukotven sám, abych ji mohl předávat dál? Samozřejmě nikdo z nás nemá dokonalý duchovní život. Stále jsme na cestě. Jde o to, abychom byli před dětmi pravdiví, abychom je nepoučovali a nevedli k něčemu, co sami neděláme. Jako vedoucí jsme pro děti vzorem, ale také průvodci. Musíme být schopni za nimi v těžších časech stát, být nohama na zemi, když potřebují oporu. Měli bychom být v tom duchovně o něco napřed, aby nás jejich pochybnosti neznejistili.

A takovým nejlepším doporučením je, se za to modlit a naslouchat Bohu, nechat Ho, aby to vedl:-) *Pane, prosím, ukaž mi způsob, jak LK vést. Odevzdávám se ti, aby sis mě použil jako svého učedníka. Ať vždy na prvním místě v jakémkoliv čase mám Tebe. Chválím Tě, že jsi Bohem blízkým, že rozdáváš své milosti, že na nás vytrvale čekáš a že jsi věrný ve svých zaslíbeních. Ať je Tvé svaté jméno vyvýšeno nad celým průběhem LK. Amen.*

## Co je to duchovní deník a jak s ním pracovat?

Duchovní deník je sešit, do kterého si zapisují to, co prožívám. Je to něco na způsob psaní klasického deníku s tím rozdílem, že si do něj zapisují i svůj život s Ježíšem. Píšu si, co vnímám při modlitbě, jaký verš v Bibli mě oslovil, za co Boha chválím, úmysly modliteb, myšlenky z knih apod. Ze zkušenosti doporučuji nachystat takové deníčky dětem, mohou si do nich pak zapisovat celou svou cestu Liliového kříže. Já jsem svým holkám vytvořila deníčky, nalepila na ně obrázky s verši z Bible a dovnitř nalepila dopisy od Boha z knihy *Milované princezně* od Sheri Rose Shepherd.



## Proč si vyhradit individuální čas na rozhovory se skautkou/skautem, kteří LK plní a jak při tomto rozhovoru postupovat?

LK je prostředek k tomu se více přiblížit Bohu, budovat s Ním osobnější vztah, je to velmi osobní až intimní záležitost. K tomu, aby to do této roviny přešlo je třeba o těchto duchovních věcech mluvit. A rozhovor je asi nejvhodnější způsob, jak zjistit, co člověk vnímá, zda přemýšlí o duchovních hodnotách, zda si připouští Boha do svého života. Samozřejmě dost záleží na tom, jak je rozhovor veden. Co je pro mě – jako vedoucího, který rozhovor vede – nejdůležitější je umění naslouchat. Pokud si chceme získat důvěru je klíčové naslouchání. Dále také nepoučovat – v žádném případě neříkat, že je nějaký názor špatný, ale spíš v této situaci vést svými otázkami k zamyšlení. Vytvořit pro skauta/skautku takové prostředí, aby se cítilo bezpečně a respektováno v každé situaci.

## Členění práce

Práce je členěná podle oblastí, které LK zahrnuje. Na začátku vždy uvádím požadavky z LK z modrého – druhého stupně (stupeň pro skauty a skautky), které se týkají jednotlivých oblastí.<sup>2</sup> V odstavci s názvem „Komentář“ jsou popsány mé myšlenky k dané oblasti, popř. citované z knih (zdroje jsou na konci práce). Odstavce s názvem „Aktivity“ jsou uvedené náměty k dané oblasti.

Práce je tedy zaměřena na práci s LK pro věkovou kategorii – skauti a skautky. I když mám blíže k práci se světluškami a benjamínky, tak jsem si vybrala skauty/skautky, protože vnímám za nezbytně nutné se v tomto věku duchovním hodnotám věnovat. V době, kdy jsem začínala vést oddíl, se s duchovním nijak neworkovalo a LK byla pro mě cesta. Většina zmíněných aktivit v této práci prošla i praktickým vyzkoušením v mém dívčím oddíle (pouze tedy skautky).

## Liliový kříž na táboře

Moje zkušenost s realizací LK se uskutečnila na táboře. Tehdy jsem byla vedoucí oddílu a přes školní rok družinu jsem nevedla, tudíž jsem s dětmi souvisle neworkovala. Tábor se jevil jako vhodná příležitost pro ně připravit něco navíc. Rozhodla jsem se, že LK připravím pro skautky, protože duchovní program pro ně v oddíle chyběl. Na začátku tábora jsme se sešly, vysvětlila jsem jim o co půjde a ony se mohly svobodně rozhodnout, zda do toho chtějí nebo nechtějí jít. Základem byla jejich samostatná aktivita – určila jsem místo v lese, kde každý den ráno (po dobu 8 dnů) přibýval nový papír s tématem, který si kdykoliv ve volné chvíli mohly přečíst. Většinou na to měly prostor v odpoledním klidu, někdy i volný blok v programu. Každý den bylo nové téma, ke kterému byla krátká modlitba, text k zamyšlení, otázky, které si měly zodpovědět (nebo úkol) a zapsat do duchovního deníku. Témata na sebe navazovala – byly to oblasti z požadavků LK (názvy kapitol v této práci). Dále proběhly dva rozhovory mezi mnou a skautkou (první zhruba v půlce průběhu plnění LK, druhý na konci), abych si ověřila, jestli a jak nad tématy přemýšlejí. Také mě zajímaly úkoly, které měly splnit. Duchovní deníky jsem nečetla (to je každého soukromá záležitost), ale pokud se chtěly podívat, co si zapsaly, aby mi mohly odpovědět, bylo to pro ně takovou pomůckou a chtěla jsem, ať si vyzkouší si takový deník vést... Z rozhovorů vyplynulo spousta hlubokých a krásných myšlenek a uvědomění si. Vnímala jsem za nezbytně důležité v těchto rozhovorech nepoučovat, nesoudit, neprosazovat si vlastní pravdu, ale spíš vést otázkami k dalšímu přemýšlení.

Podmínkou splnění LK bylo se pravidelně zamýšlet nad tématy (udělat si na to čas v odpoledním klidu), odpovědět na otázky a splnit úkoly, alespoň 1x za tábor vést společnou modlitbu, každodenní osobní modlitba, vést si duchovní deník, každý den vykonat alespoň jeden dobrý skutek, příkladné chování a absolvovat zmíněné dva rozhovory.

## Víra

### Požadavky z LK, které se týkají oblasti víry

*Znám a rozumím obsahu vyznání víry církve. Snažím se Boha a církve více poznávat (například při katechezích, výuce náboženství, ministrantských schůzkách apod.)*

*Dovedu na své úrovni obhájit svou víru v Boha a sounáležitost s církví. Vysvětlím význam pojmu: „nejvyšší Pravda a Láska“ v skautském slibu.*

### Komentář

Víra je prvním tématem Liliového kříže a je, dle mého názoru, nezbytné tímto tématem začínat. Proč? Víra je základem duchovních hodnot. O víře můžeme také říct, že je darem, který není samozřejmý, ale pokud bude naše touha po ní opravdová, budeme ji hledat celým srdcem, Bůh je ten, který nás v ní touží posilnit. Dar víry můžeme získat při zkušenosti, kterou s Bohem prožijeme. Pokud chceme posilnit víru v našich skautech a skautkách, tak je určitě vhodné využít formu svědectví. Nebojme se jim říct, co Bůh v mém životě udělal, čím do mého života zasáhl, jak ho proměnil, jak mi změnil život. Mé svědectví tak může zasadit semínko přemýšlení o tom, jestli Bůh existuje opravdu tady a teď v tomto čase a jestli může konat i v mém životě. Také můžeme rozhovor začít z opačné strany – zeptat se, proč věříš? Čemu věříš? Co je pro tebe víra? A povzbudit, že se nemusí bát mluvit sám za sebe a taky, že jeho odpověď může být i nevíím...

### Aktivita

Může nám k tomu dopomoci aktivita: napíšeme na lístečky různé slova, které budou vystihovat, jak vnímáme Boha, jeho vlastnosti, to, kým je a rozmístíme je po klubovně. Úkolem je si najít lísteček, který nejlépe charakterizuje můj vztah s Bohem, to, jak ho vnímám a následně vysvětlit proč jsem si tuto charakteristiku nebo vlastnost vybral.

Můžeme také dát skautům a skautkám za úkol, aby v neděli pozorně naslouchali evangeliu a kázání, abychom si následně společně o tom mohli popovídat. Pokud je ve farnosti kněz, který je otevřený pro mladé lidi, skauty, můžeme ho pozvat mezi nás, abychom mohli vést rozhovor o tom i s ním.

Předpokládáme, že duchovní rozhovory povedou k různým otázkám. Určitě je vhodné si uvědomit, že my – vedoucí, který program vedeme, taky nemáme ke všem otázkám odpověď a rozhodně nejsme v pozici, kdy musíme odpovědět na všechno. Pokud budeme opravdoví, autentičtí a upřímní a řekneme, že také odpověď nevíme, ale že ji hledáme, můžeme tak posilnit důvěru skautů a skautek, že jsme také na cestě stejně jako oni a odstranit tak pomyslný odstup „že jsem něco víc,

protože všechno vím.“ Při této situaci doporučuji se poradit s někým, komu důvěřuji a mohl by mi odpovědět (kněz, duchovní doprovázení), modlit se za správná slova, kterými bych dokázal pojmenovat problém a vysvětlit ho ostatním a určitě nechat promlouvat Boha skrz Bibli. Existuje také spousta literatury pro mladé, která vysvětluje křesťanské pohledy na věci velmi srozumitelně a může tak odpovědět na otázky, které si pokládáme. Uvedu například knihu Youcat – katechismus katolické církve pro mladé papeže Benedikta XVI. nebo kniha Tweetuj s Bohem Michaela Remeryho. Na konci práce je uvedena literatura, kterou určitě lze využít.

## Modlitba

Požadavky z LK, které se týkají oblasti modlitby
<i>Usiluji o prožívání osobní modlitby. Dbám na modlitební zásady: pravidelnost, příprava, prostředí, poloha těla, přítomnost mysli („5P“).</i>
<i>Připravím a (po poradě s vedoucím) zrealizuji pro svou družinu/oddíl společný modlitební či duchovní program ve vhodně vybraném a přichystaném prostředí.</i>

## Komentář

Modlitba je základ vztahu s Bohem, je to rozhovor s Ním. Pokud mi na nějakém vztahu s člověkem záleží, potvrzuji to tím, že si na něj dělám pravidelně čas. I vztah s Bohem potřebuje svůj čas. Aby k nám mohl Bůh promlouvat, potřebuje mít k tomu prostor, naši soustředěnost, náš zájem. Modlitba může mít mnoho forem – mohu se modlit v tichu, v tomto tichu předkládat Bohu svůj život, prosit, děkovat, číst Písmo svaté tak, aby promlouvalo do mého srdce, opakovat si Boží pravdy, aby pevně ve mně zakořenily, mohu se modlit zpěvem, tancem nebo naučenými modlitbami (u nich je důležité se je nemodlit bezmyšlenkovitě, ale přemýšlet nad tím, co se modlím). Důležité je myslet na to, že základní modlitbou je pravidelná každodenní modlitba v tichu – jen já a Bůh. Odložit v modlitbě nejprve své každodenní starosti a nechat Boha v tichu promlouvat, ptát se Ho, co mi chce říct. Můj vztah s Bohem určitě nepostavím např. při chválách. Zpěv chval je úžasný způsob modlitby, ale jedná se spíše o životní postoj – celý náš život by měl být chválou Boha. Modlitba chval ve společenství nikdy nenahradí osobní modlitbu. Nejlepší čas na modlitbu je každé ráno, protože tak začínám den s Pánem, kdy kráčím do nového dne společně s Ním a dávám mu tak první místo ze dne. V průběhu dne si pak připomínat slova Písma, o kterých jsem rozjímal a čerpat z nich sílu a radost.

## Aktivita

Jedna z nejčastějších otázek je, že nevíme, jak se modlit a jestli se modlíme správně. Existuje spousta návodů. Můžeme jeden z nich vyzkoušet sami a třeba ten ověřený předložit skautům a

skautkám, aby si ho také vyzkoušeli. Můžeme jim vytvořit pěkné kartičky, na kterých budou popsány kroky modlitby, aby věděli, jak na modlitbu.

### **Kroky modlitby<sup>3</sup>**

1. Najdi si tiché místo, kde by ses mohl modlit nerušeně.
2. Pokud s osobní modlitbou začínám, je vhodné si zvolit dobu modlitby na kratší čas (15 minut) a postupně čas osobní modlitby navyšovat na jednu hodinu denně. Také je vhodné si zvolit čas modlitby (nejlépe vždy stejný).
3. Odlož starosti všedního dne, pokud prožíváš těžké věci, odevzdej je Pánu, aby se On se o ně postaral. Odevzdej svoje myšlenky, představy, touhy, pocity, úmysly. Pokud tě tíží hříchy, vyznej je Bohu a pros o odpuštění.
4. Zahraj nebo si pusť chválovou písničku a zkus plně vnímat, že nyní se nacházíš v přítomnosti Otce. Představ si Ježíše, jak uzdravuje, koná zázraky a za Tebe umírá na kříži, abys ty mohl žít. Bůh Otec přichází do této chvíle, aby byl s Tebou a objímal tě svou Láskou.
5. Poté začni Boha chválit, děkovat za vše co tě napadne. Nech do sebe proudit Boží Lásku a daruj mu svou lásku jako nepatrnou protihodnotu.
6. Pak čti slova z Písma Svatého, které jsou určena pro dnešní den. Čti je dokonce několikrát tak, aby slova do tebe pronikala a zapustila kořeny ve tvém srdci. Chápej slova tak, jako by je tobě nyní zcela osobně mluvil sám Bůh. Naslouchej Bohu, co ti tím Slovem chce říct.
7. Můžeš hovořit s Ježíšem nebo Otcem, můžeš prohlašovat nad sebou do svého života Boží pravdy z Písma, můžeš opět Bohu děkovat a chválit ho.
8. Udělej konkrétní rozhodnutí (krok) na základě toho, co ti Bůh vložil do srdce. Nenechej slovo bez ovoce.
9. Můžeš se přimlouvat za druhé, odevzdávat je do Boží náruče. Očekávej, že Pán bude konat.
10. Na závěr se můžeš pomodlit modlitbu Otče náš a Sláva Otci.

Skauti/skautky se mohou zamyslet a mohou si vytvořit svůj plakát, kde popíšu, co jim pomáhá být blíž Bohu. Mohou si ho poté nalepit do svého duchovního deníku a kdykoliv by uvažovali o tom, jak se více dostat do Boží přítomnosti, jak se znova vrátit do modlitby, tak tento svůj návod by mohli ve svém duchovním životě využít.

Další možností modlitby je dopis. Dopis od Boha pro mě (viz níž) a ode mě pro Boha. Dopis od Boha pro mě je text složený z Božích pravd z Písma svatého, který je určen pro každého. Jsou to slova, která mohou každého silně zasáhnout. Můžeme skautům/skautkám tyto dopisy rozdat a vyzvat je, aby si zapsali do svého duchovního deníku to, co je osloví a poté napsali svůj vlastní dopis Bohu o tom, co prožívají. Mohou připojit prosby i díky.



Mé dítě,

Už dlouho Ti chci říct, jak moc Tě miluji. I kdyby ustoupily hory a pohnuly se pahorky, moje Láska od Tebe neodstoupí. Nikdy Tě nepřestanu milovat. Jsem věrný svému slibu. Hle, Tvé jméno jsem si vyryl do dlaní. Povolal jsem Tě jménem, jsi můj. I když se cítíš slabý a sám, já jsem s Tebou, protože jsem Tvůj Bůh, Tvůj Otec. Svým andělům jsem vydal o Tobě příkaz, aby Tě chránili na všech Tvých cestách. Půjdeš-li přes vody, já budu s Tebou, půjdeš-li přes řeky, nestrhne Tě proud, půjdeš-li ohněm, nespálíš se, plamen Tě nepopálí. Neboť já Hospodin jsem Tvůj Bůh. Protože jsi v mých očích tak drahý, vzácný, protože jsem si Tě zamiloval, dal jsem za Tebe to nejvzácnější, co mám. Neboj se, já budu s Tebou. Jsem stále s Tebou, když se cítíš dobře, i když se cítíš zle, když spíš, či bdíš. Jsem neustále po tvé pravici. Když se cítíš sám a prožíváš strach, i když procházíš jakoukoliv temnotou, nemusíš se bát ničeho zlého, vždyť já jsem s Tebou.

Vím o všem, co prožíváš a co cítíš. Ještě nemáš slovo na jazyku a já už ho znám. Miluji Tě bezpodmínečně takového, jaký jsi. Bez ohledu na to, co jsi udělal, nebo neudělal. Se vším, co si neseš a co prožíváš. Nic se na tom nezmění. Žádná tma pro mě není tak temná, abych jí neprozářil. Vždy o Tebe budu bojovat. Cožpak může zapomenout žena na své dítě, neslitovat se nad svým synem? I kdyby některé zapoměly, já na Tebe nezapomenu. Nemiluji Tě pro Tvé dobré skutky a vlastnosti. Tvoje slabosti a hříchy mi nezabrání Tě milovat. Ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani cokoli jiného v celém tvorstvu nedokáže Tě odloučit od mé Lásky. Moje Láska Tě nic nestojí, nemůžeš si ji koupit, ani nijak zasloužit. Pouze ji přijmi. Ne Ty sis vybral mě, ale Já jsem si vyvolil Tebe. Mám úžasný plán pro Tvůj život. Jediná věc, kterou od Tebe žádám je, abys mi dovolil vzít Tě do náruče, abych Tě mohl zahrnout Láskou.

Řekni ANO mojí Lásce

Tvůj nebeský Otec

Příkladem společného modlitebního programu může být čas společných chval, křížová cesta, modlitba za sebe navzájem. Načerpát duchovní sílu můžeme na různých duchovních akcích – na setkání mládeže v diecézi/děkanátu, zúčastnit se projektu GODZONE, zúčastnit se modlitby chval ve městě. Možností je spousta, ale určitě je důležité, abych je do akcí jako vedoucí motivoval a zúčastnil se s nimi jako jejich podpora.

## Svědění

Požadavky z LK, které se týkají oblasti svědomí

*Cvičím se v naslouchání vlastnímu svědomí a snažím se co nejpravdivěji poznávat skutečné motivy svého jednání. Umím si dát správné předsevzetí a snažím se jej naplňovat.*

*Snažím se poměřovat svůj život s křesťanským desaterem a skautským zákonem. Usiluji, aby se v mém životě uskutečňovaly tři základní principy skautingu.*

### Komentář

Vztah s Bohem je záležitostí srdce. Jestliže se o tento vztah snažím, slyším to, co mi Bůh říká. Ukazuje mi Cestu, Pravdu, Život, protože On je Cesta, Pravda a Život. Pokud žijeme s Bohem, naše chování se od toho odráží. Čím víc jsme blíž Bohu, tím víc se na okolní svět díváme Jeho očima, protože jednáme tak, jak by jednal On. Pokud s Bohem rozmlouváme o tom, co děláme, jak se rozhodujeme, trénujeme se tak v naslouchání i svého vlastního svědomí. Bůh nám svým pohledem může v naslouchání svého svědomí pomoci.

### Aktivita

Můžeme položit otázky k zamyšlení: Vzpomeň si na dnešní/včerejší den. Napiš si, co se odehrávalo a jak ses v těchto situacích chovala. Zachoval by se Bůh stejně? Je něco, co se ti dlouhodobě nedaří zlepšit? Máš nějaký svůj zlovyk? Co myslíš, že by Ti Bůh poradil?

Aktivitou k tomuto tématu může být nám skautům známý Foglarův modrý život. S tím rozdílem, že oblasti, ve kterých se skauti a skautky chtějí zlepšit, si vymyslí sami, protože si určí nejlépe, na čem by na sobě chtěli pracovat. Určitě je vhodné oblasti prodiskutovat, popřípadě poradit. Nemůžeme ale zapomenout do tabulky připsat také dobrý skutek denně, ač míváme jako skauti pocit, že je to samozřejmé, tak není.

Dále můžeme zkusit porovnat desatero se skautským zákonem.

Komentář k této aktivitě: Na úvod můžeme říct, že Bůh nám nedal desatero proto, aby nám omezil svobodu, ale abychom právě díky tomuto návodu svobodu měli. Desaterem nám říká: „Chovej se tak a tak a budeš šťastný, dávám ti tady na to návod.“ Naše svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého – kdybychom se tedy chovali úplně svobodně a dělali si co chtěli, ostatní kolem nás by se asi dobře necítili. Nejsme na tomto světě sami a všechny okolo mě tady Bůh chtěl také – ne proto, aby mě omezil, ale abych mohl tvořit pěkné vztahy s těmito lidmi, inspirovat se a učit se od nich, radovat se s nimi. Skautský zákon můžeme chápat podobně – také je to návod na život. Aby byl lepší život v

tomto světě, než byl doposud. Úkolem je popřemýšlet a do deníčku si napsat, co je uvedeno v desateru i ve skautském zákoně a co je v desateru a není ve skautském zákoně a naopak.

## Svátosti

### Požadavky z LK, které se týkají oblasti svátostí

*Snažím se o hlubší prožívání a spoluúčast na nedělní mši svaté. Je-li to možné a vhodné, podílím se na liturgii (ministrováním, zpěvem ve sboru, čtením, přímluvami apod.)*

*Snažím se o prohlubování osobního vztahu k Ježíši pravidelným přijímáním svátosti smíření a eucharistie. Umím vysvětlit, proč křesťané přijímají svátosti.*

### Komentář

Skrze svátosti je s námi Bůh velmi konkrétním způsobem a dává nám svou milost, což je podíl na jeho vlastním životě. Svátosti jsou dveře, skrze které nám Bůh dává možnost k němu přistoupit. V jistém smyslu má každá svátost svou vnější a vnitřní složku: vnější je to, co vidíš a slyšíš dělat kněze nebo jáhna. Vnitřní složkou svátostí je milost, kterou ti Bůh v okamžiku přijetí svátosti dává. Proto se o svátostech říká, že jsou viditelným znamením neviditelné skutečnosti – Boží milosti.<sup>5</sup>

Otázky k zamyšlení:

*Snažím se pravidelně chodit ke svátosti smíření? Co mi brání jít ke svátosti smíření?*

Jelikož se jedná o velmi intimní zamyšlení, určitě není třeba, aby ho skauti/skautky sdíleli s ostatními. Jen bych je povzbudila do toho, aby sdíleli, co jim brání, protože to mohou být často podobné důvody a mohou tak vidět, že v tom nejsou sami. Důležitý úkol nás vedoucích je podpora, povzbuzení, upřímnost, že také nejsme dokonalí, ale že se stále snažíme, protože máme důvod: Bůh mě dokonale zná, ví o všem, před Ním není nikdy nic skryto. I přes to, že někdy sejdu z Jeho cesty, mi Bůh dává další šanci, protože touží po tom, abych šla Jeho cestou – tou nejlepší cestou. Není proto důvod se bát, vždy bude stát a čekat na mě s otevřenou náručí, ať se prohřeším jakkoliv. Chce po mě jediné to, abych si chybu uvědomila a vyznala ji, protože v konečném důsledku tato chyba ublížila hlavně mně. Bůh chce, abych se snažila ji znova neopakovat, abych mohla být šťastnější a svobodnější na té cestě, kterou mi ukazuje.

## Co pro mě znamená přijmout Ježíše do svého srdce ve svátosti eucharistie?

Přijetí svátosti eucharistie je pro nás katolíky to největší sblížení s Kristem, kdy fyzicky přijímáme jeho proměněné tělo do našeho srdce. Bohužel máme často odvedenou pozornost jinde a nedokážeme se na tuto krásnou chvíli soustředit. Pokud opět společně sdílíme, že se toto týká nás všech, může nám opět pomoci to, že v tom nejsme sami. Jak s tím naložit? Je třeba trénovat rozpoznávání chvíle, kdy nám pozornost utíká a v ní se krátce pomodlit: „Otče, teď jsem tady a teď pro Tebe a chci Ti naslouchat, amen.“ nebo „Otče, nyní jsem přišla naslouchat Tobě, a ne sobě a svým myšlenkám/okolnímu dění. Prosím, daruj mi upřený pohled jen na Tebe, abys mohl proniknout do mého srdce.“

### Aktivity

Aktivita zaměřená na svátosti: Předložím skautům/skautkám indicie atributy, které souvisí s jednotlivými svátostmi. Jejich úkolem je atributy roztrždit podle toho, ke které svátosti patří. Je třeba na začátku upřesnit, kolik indicí má každá svátost, v případě, že neseženeme všechny indicie.<sup>6</sup>

KŘEST	konvička, svíčka, křestní rouška (kapesník), ikona Ježíšova křtu, roztržený papír s nápisem: HŘÍCHY
BIŘMOVÁNÍ	nádobka s olejem, pečetidlo, ikona seslání Ducha Svatého, obraz se svatým + popisek: Chci být jako, dárková krabička (dary DS)
EUCCHARISTIE	kalich, obětní miska (může být obrázek), obraz Ježíše Krista sestavený z tváře lidí, červené světlo (baterka), misál
SMÍŘENÍ	fialová štolá (fialový proužek krepáku), mýdlo, roztržený papír s nápisem: HŘÍCHY, obraz Ježíše, který nese ztracenou ovci, Boží pravdy o tom, kdo jsem v Kristu
MANŽELSTVÍ	prstýnek, nověna k manželům Martinovým, soška narozeného Ježíška, leták přípravy na manželství, ikona svatby v Káně Galilejské
KNEŽSTVÍ	bílá štolá, kolárek, text kněžského požehnání, obraz Ježíše v ornátu, breviář
POMAZÁNÍ NEMOCNÝCH	roztržený papír s nápisem: HŘÍCHY, olej k pomazání nemocných, obvaz, text k udělování svátosti pomazání, ikona Ježíše, který uzdravuje

Na další schůzku si každý připraví krátké povídání o jedné svátosti.

Pokud ve vašem městě není zvykem sloužit skautskou mši (1x ročně např. při svátku sv. Jiří), nebojte se vyzkoušet. Jako skauti můžete liturgii doprovodit zpěvem, ministrovat v krojích, nachystat si přímlyvy s přinesením skautských atributů, číst čtení, pozvat farníky na posezení po mši, při kterém můžete promítat fotky a prezentovat kroniky:-).

## Společenství + Poslání

Požadavky z LK, které se týkají oblastí společenství a poslání
<i>Mám oči i srdce otevřené pro potřeby blízkých. Zastanu se slabšího, který je v právu a snažím se jednat šlechetně.</i>
<i>Vymyslím a (po poradě s vedoucím) uskutečním příjemné překvapení pro ostatní.</i>
<i>Snažím se rozvíjet skautskou zásadu: „Alespoň jeden dobrý skutek denně!“</i>
<i>Zapojím se do činnosti, kterou křesťané hlásají Krista a pomáhají potřebným (Betlémské světlo, Noc kostelů, Tříkrálová sbírka, misijní aktivity apod.)</i>

### Komentář

Žít mezi lidmi, kteří mají podobné hodnoty a životní směřování, je pro každého člověka velmi cenné. Skauting by měl být místem, kde skauti i skautky budou sdílet poslání: „zanechat svět lepším“ a společně tak budou žít stejný životní směr. Pokud tedy opravdu chceme společně zanechat svět lepším, musí naše proměna začínat u nás, v našem srdci. My, věřící, to možná máme jednodušší, protože víme, proč chceme jít cestou dobra – dostali jsme dar života a s každým z nás má Bůh jedinečný plán. Vyzývá nás ke službě pro druhé, abychom žili po vzoru Ježíše Krista a zároveň nezapomínali na to, že jsme Jím milováni.

Ve skautském společenství – například v družině neseme velkou zodpovědnost za naše společenství my – vedoucí. Naše chování má velký vliv na naše svěřené děti. Pokud neumím já jako vedoucí přiznat chybu, upřímně se omluvit, nemůžu to chtít po svých skautech/skautkách. Pokud nejdu příkladem, nejsem vnímavý pro potřeby druhých, nemohu to čekat od ostatních. Stejně tak se zastávat těch, kteří jsou v právu nebo jednat šlechetně. Samozřejmě nejsem ve skautu, ale i v běžném životě. Je to výzva pro každého z nás, protože ani jeden z nás nejsme dokonalí. Ale uznat to před ostatními – i před svou družinou je nejlepší cesta. Protože o to víc si nás pak budou všichni vážit, když uvidí, že si na nic nehrajeme.

### Aktivity

Aktivitou k tomuto tématu může být zmíněné překvapení pro ostatní. Možná je předtím vhodné zjistit např. při seznamovací hře, co ostatní mají rádi, zapsat si to a pak s tím počítat při plánování příjemného překvapení. Překvapení pro druhého můžeme nachystat třeba na narozeniny. Může to být výprava na oblíbené místo, nachystání oblíbené hry, oblíbeného jídla, pustit film, tvořit, jít si zahrát společně nějaký sport.

Dále můžeme vymyslet různé situace a úkolem by bylo popsat, jak bych se v situaci zachoval. Situace se mohou týkat vztahů v družině, ve třídě, na ulici,... problémů, které jedinec zažívá – odsouzení, nepochopení, ztrátu, beznaděj, šikanu, neúspěchy apod.

Zapisování si dobrých skutků na kartičky – jednou za týden pak na schůzce kartičky nalepíme na společný papír ve tvaru skautské lilie. Tuto lilii pak můžeme při skautské mši odevzdat Bohu s myšlenkou, že chceme i nadále se Jemu podobat, být Jeho učedníky v tomto světě.

Zapojení se do dobrovolnických služeb (výše uvedené) je často pro nás katolické skauty samozřejmé. Jestli tato služba vychází z rutiny/od vedoucích nebo od samotných členů je nejspíš velmi individuální. Zamyslet se se svou družinou proč to děláme, co nás k tomu vede, co je naším cílem, je určitě vhodné zhodnotit před každou naší službou. Budeme tak mít ujasněný cíl, za kterým všichni společně půjdeme a v tomto vědomí se nám do této služby může jít lépe.

Můj oddíl má dlouhodobě adoptovanou holčičku z rozvojové země. Částka, která se jí ročně posílá, není velká a snadno ji získáváme každý rok při vánoční kavárně s prodejem, kterou zorganizujeme. Na schůzkách vytvoříme vánoční výrobky a dekorace, upečeme něco sladkého a po mši svaté – zpravidla 3. neděli adventní – pozveme farníky a rodiče na kavárnu. Výtěžek z kavárny tedy putuje na adopci. Je to aktivita, která vychází z vedení oddílu, a proto je důležité dětem vysvětlit, proč ji děláme. V tomto případě určitě doporučuji opravdu věnovat potřebný čas vysvětlení důvodů proč to chceme dělat, co z toho budeme mít. Děti pak lépe pochopí, že si výrobek ze schůzky neodnesou domů, ale že peníze, za který bude výrobek prodán, budou využity tam, kde jsou moc potřeba. Pokud by Vás téma adopce zajímalo víc, určitě navštivte stránky Arcidiecézní charity Praha.<sup>7</sup>

## Závěr

Závěrem bych chtěla povzbudit: Nic není ideální, ani průběh LK nebude vždy takový, jak si ho



naplánujeme, ale neztrácejme naději – Bůh jedná, i když to nevidíme. Naše snaha není zbytečná, i když se to může často zdát, ale pokud bude Bůh pozvaný do všech našich rozhodnutí, určitě se to časem nějakým způsobem projeví. Modlit se za to a odevzdávat to považuji za nejdůležitější přípravu, kterou pro to jako vedoucí mohu udělat. Díky modlitbě mohu nad to přijmout takový nadhled – Pokoj, že v tom nejsem sám, ale že za mnou stojí Kristus a raduje se ze mě, protože právě v této situaci, kdy hlásám jeho Lásku, se stávám Jeho učedníkem. A pokud za mnou stojí On, což stojí, pokud ho do toho zvu, jsem pod nadpřirozenou ochranou, protože co je víc?

A ještě bych se chtěla podělit o jeden tip na závěr: V mém oddíle se LK plnil na táboře a proběhlo tam také předání odznaku a diplomu. Po mši svaté kněz požehnal odznaky a při vyhlašování těch, kteří LK splnili, se také krátce individuálně nad každým modlil, žehnal a poté předal odznak.<sup>8</sup> Byl to velmi požehnaný čas, který si moc ráda uchovávám v srdci... Má to smysl, protože Pán si nás vede:)



## Rešerše knih

Michel Remery	Tweetuj s Bohem (forma otázek a odpovědí)
Youcat tým	Youcat – katechismus katolické církve pro mladé
biskup Josef Hrdlička	Věřím, věříme: Poznáváme katechismus katolické církve
Youcat tým	Youcat – příprava na biřmování
Marek Orko Vácha	Radost z Boha
Marek Orko Vácha	Nevyžádané rady mládeži
Marek Orko Vácha	Selfička
Marek Orko Vácha	Láska tvoří krásu
Youcat tým	Youcat – modlitební knížka pro mladé
Rebecca St. James	40 dní s Bohem (průvodce modlitbou)
Sarah Youngová	Ježíš tě volá (průvodce modlitbou)
Radek Tichý	Mše svatá pro začátečníky i mírně pokročilé (průvodce bohoslužby)
Biskup dr. Klaus Dick a další	Youcat – svátost smíření
Ignác Mucha	Ve víru víry
Nicola Gori	Blahoslavený Carlo Acutis
Louis de Wohl	Svatá Jana z Arku
Linda Jaroschová	Mám se ráda taková, jaká jsem (pro holky)
Sheri Rose Shepherd	Milované princezně – milostné dopisy od tvého krále (pro holky)
Lukáš a Soňa Valachovci	Stenu dáme přeč – otevřeno o vztazích
Rebecca St. James	Čekej na mě (vztahy)
Nakladatelství Doron	Boží karty



## Zdroje

<sup>1</sup> Liliový kříž: <https://krizovatka.skaut.cz/organizace/ustredni-organy/odbory-vykonne-rady/odbor-duchovni-vychovy/2021-06/skautsky-liliovy-kriz>

<sup>2</sup> Liliový kříž – požadavky: <https://drive.google.com/file/d/1qM8Rbk-TJ9X73ScFpwVcvKKnOlhzm8v6/view>

<sup>3</sup> Seminář Sievers – Život v Duchu: Kroky modlitby

<sup>4</sup> Bible

<sup>5</sup> 3.35 Svátosti; Tweetuj s Bohem

<sup>6</sup> aktivitou mě inspiroval Lukáš Dořičák – Fary

<sup>7</sup> Arcidiecézní charita Praha: <https://praha.charita.cz/adopce/>

<sup>8</sup> Fotografie z předávání odznaku LK na skautském táboře dívčího oddílu Jitřenek 2022